

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Obchodní a bankovní akademie Karviná, s. r. o.
Leonovova 1795, Karviná - Hranice**

Leonovova 1795, 733 01 Karviná - Hranice

Identifikátor školy: 600 016 617

Zřizovatel: Jolana Kulhánková, Borovského 829, 734 01 Karviná - Ráj

Školský úřad Karviná, Mírová 1429, 735 06 Karviná

Termín konání orientační inspekce: 19. – 22. září 2000

Čj.	143 258/00-5044
Signatura	on3fu302

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obchodní a bankovní akademie Karviná, s.r.o. (dále jen OBA) vznikla v roce 1992 jako nestátní střední škola se zaměřením na bankovníctví a finance. Ve školním roce 2000/2001 vzdělává žáky ve třech studijních oborech, a to:

1. 63-41-M/004 Obchodní akademie,
2. 72-41-M/001 Knihovnické a informační systémy a služby,
3. 78-42-M/002 Ekonomické lyceum.

Škola hospodaří jako soukromý podnikatelský subjekt, společnost s ručením omezeným.

K termínu inspekce studovalo ve škole celkem 317 žáků v 11 třídách, tj. průměrně 29 ve třídě. Forma studia je denní.

Materiální vybavení školy je na velmi dobré úrovni, k dispozici jsou dvě učebny výpočetní techniky s napojením na Internet, dvě učebny korespondence s elektronickými psacími stroji, dvě odborné jazykové učebny, odborná učebna účetnictví, multimediální učebna společenských věd, studovna, dvě tělocvičny apod.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Kvalita vzdělávání v hodinách jazyka českého byla hodnocena z hlediska plánování a přípravy výuky, podmínek, ve kterých výuka probíhala, užitých vyučovacích forem a metod, motivace a hodnocení žáků v hodinách, interakce a komunikace mezi žáky a učiteli. Byly navštíveny hodiny českého jazyka u všech vyučujících češtiny.

Všechny základní ukazatele v oblasti plánování a přípravy výuky českého jazyka byly splněny. Časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům všech tří realizovaných studijních oborů. V souladu s učebními osnovami byly vypracovány přehledné a funkční tematické plány, které mají k dispozici všichni učitelé češtiny. Kontinuita výuky předmětu v jednotlivých ročnících je zajištěna, k obsahové duplicitě nedochází. Škola nenabízí v oboru český jazyk volitelný ani nepovinný předmět.

Veškerá výuka českého jazyka je realizována pouze vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jeden z učitelů v současné době dokončuje doktorandské studium, všichni vyučující češtiny se účastní vzdělávacích akcí, které jsou pořádány v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je využívána v maximální míře.

Výuka předmětu český jazyk probíhá většinou v kmenových třídách, které poskytují dostatek prostoru pro veškeré zvolené vyučovací metody a aktivity. K dispozici je rovněž jedna odborná učebna určená pouze k výuce češtiny, která je v současné době dovybavována odbornou literaturou a moderní didaktickou technikou. Všichni učitelé češtiny mají k dispozici moderní magnetofony, přehrávače kompaktních disků, zpětné projektory, kopírku a video. Rovněž fond odborné literatury je dostatečně široký. Žáci mohou rovněž využívat dvě učebny výpočetní techniky s napojením na Internet, které nabízejí rovněž informace potřebné pro přípravu odborných referátů či přednášek s literární či jazykovou tematikou. Učebny jsou pedagogicky podnětné a velmi dobře vybavené, vyzdobené jsou přiměřeně vzhledem k věku žáků. Prostředí všech učeben je pro výuku dostatečně podnětné. Vybavení kabinetu českého jazyka jazykovými příručkami, cvičebnicemi a standardními pomůckami lexikálního a odborného

charakteru pro potřeby výuky je na dobré úrovni.

Sociodemografické podmínky průběh výuky v zásadě neovlivňovaly.

Žáci píšou ročně zpravidla 4 – 6 kontrolních diktátů a dvě kontrolní slohové práce. Písemnému projevu je věnována ze strany vyučujících dostatečná pozornost. Úroveň vedení sešitů jednotlivými žáky je značně rozdílná.

Po organizační stránce byli vyučující v zásadě velmi tvořiví a metodicky zdatní. Pokyny, které byly žákům zadávány, byly promyšlené, srozumitelné a přiměřené věkovým a individuálním zvláštnostem žáků. Přihlíženo bylo rovněž k specifickému složení třídy, nesporným kladem je značné množství dělených hodin, takže proces výuky je často realizován ve skupinách o 10 až 14 žácích. Učitelé sledovali během vyučovacího procesu především cíl výuky a většinou jim zbyl i časový prostor na shrnutí učiva, pouze ojediněle však bylo provedeno závěrečné hodnocení práce třídy a některých jednotlivců. V hodinách byly využity různé vyučovací metody procvičování a výkladu, samostatné práce s učebnicemi a textovými pomůckami, žáci pracovali v sešitech i na tabuli, při procvičování se střídaly prvky ústních cvičení s písemnými. Projevila se snaha o individuální přístup vyučujících. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem.

Ve všech zhlédnutých hodinách byl čas efektivně využíván a jednotlivé části hodiny byly za sebou logicky řazeny. Učivo bylo vyučujícími interpretováno správně a příklady při uvádění učiva byly logické a funkční. Žáci byli kontrolováni, opravováni, mohli si zpětně porovnat výsledky své práce. Při hodnocení výkonů žáků vyjadřovali učitelé pozitivní postoje. V procesu výuky byly vytvořeny i možnosti pro alternativní způsoby řešení zadaných úkolů.

Žáci byli velmi dobře motivováni i celkovým přístupem vyučujících k vzdělávacímu procesu, jejich zanícenými výklady nového učiva a řadou připravených odborných materiálů didaktického zaměření. Analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení každého ústního nebo písemného projevu. Učující pracovali s chybou a hledali zdůvodnění nesprávných tvarů zároveň se žáky. Vcelku byly respektovány všechny didaktické zásady.

Dohodnutá pravidla jednání byla respektována a přijata jak učiteli, tak žáky. Komunikace žáků byla většinou na velmi dobré úrovni, všichni měli možnost vyjádřit svůj vlastní názor. Náměty a myšlenky obsažené v žakovských odpovědích byly využívány zejména při výkladu nového učiva, při kterém učitelé kladli otázky k dané problematice. Rovněž komunikace vyučujících, pohotovost a jazyková správnost byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá. Totéž se týká i neverbální komunikace učitelů a jejich psaného projevu na tabuli. Vesměs všichni vyučující českého jazyka mají pozitivní a citlivý přístup k žákům. Kázeňské problémy v době inspekční návštěvy nebyly zaznamenány, u žáků převládá kladný vztah k výuce.

Shrnutím jednotlivých atributů výuky, které jsou součástí celkového hodnocení, je možno konstatovat, že výuka českého jazyka je hodnocena s výraznou převahou pozitiv jako velmi dobrá.

Matematika

Rovněž kvalita vzdělávání v matematice byla hodnocena z hlediska plánování a přípravy výuky, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, užitých forem a metod výuky, motivace a hodnocení žáků v hodinách a interakce a komunikace mezi žáky a vyučujícími.

Všechny základní ukazatele v oblasti plánování a přípravy výuky jsou splněny. Učivo v hospitovaných hodinách odpovídalo osnovám, jsou respektovány vyučujícími stanovené časové dotace pro jednotlivá témata uvedené v předložených tematických plánech. Kontrolou bylo zjištěno, že ve všech třídách je časová dotace hospitovaných předmětů v souladu s učebními plány pro jednotlivé studijní obory. Kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými

ročníky je zajištěna. Výukové cíle sledovaných hodin byly stanoveny vhodně, přiměřeně a s ohledem na aktuální stav třídy.

Výuka matematiky je zajištěna třemi vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. V hospitovaných hodinách nebyly pozorovány zásadní metodické nedostatky a po odborné stránce je výuka na vysoké úrovni.

Zvolené učebnice a další studijní materiály (sbírky, tabulky apod.) odpovídají realizovanému vzdělávacímu programu a jsou žákům k dispozici. Učební pomůcky pro tyto předměty jsou standardní a jsou zastoupeny v odpovídající míře. Škola nabízí možnost v případě, že žáci nemají vlastní kalkulátory, si je zapůjčit. K dispozici je výpočetní a další didaktická technika, jejíž využití v současné době není v přímé souvislosti s výukou matematiky.

Řazení vyučovacích hodin matematiky (zpravidla během dopoledního vyučování), jakož i pracovní prostředí tříd je z psychohygienického hlediska přínosné a má vliv na pracovní nasazení žáků, které v případě matematiky je na velmi dobré úrovni. V hospitovaných hodinách učitelé zohledňovali individuální možnosti, tempo, případně nadání žáků. Pozornost je věnována písemnému a grafickému projevu žáků, i když ne vždy a důsledně - učitelé však sledují písemné záznamy žáků v sešitech namátkově, např. během zkoušení, samostatné práce.

Podstatná část hodin byla zaměřena na procvičování, upevňování již získaných vědomostí. Ve stavbě a organizaci hodin převažovaly metodicky správné, standardní postupy a metody s převažující úlohou učitele. Nejsledovanější výukovou formou byla frontální samostatná práce doplněná individuální prací jednoho, případně více žáků u tabule, výklad učitele, případně frontální rozhovor. Součástí řízení samostatné práce byla průběžně prováděná kontrola výsledků činností. Žáci prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů a odpovídajících dovedností. V úvodu hospitovaných hodin byl stanoven výukový cíl s přihlédnutím k aktuálnímu složení třídy, byla zaznamenána i vstupní motivace, která vyučujícímu umožnila navodit potřebnou atmosféru – zaujmout žáky problémem, aktivizovat je. Celkově byly hodiny motivačně na standardní úrovni, individuálně se objevovaly soutěživé prvky, pozitivní posilování a aplikační úlohy. Závěrečné hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny a pracovní výsledky žáků nebylo vždy důsledně realizováno. Učitelé průběžně kontrolují úroveň znalostí žáků formou písemného i ústního zkoušení a pro klasifikaci mají dostatek podkladů. Podklady pro hodnocení získávají učitelé i realizací stanovených písemných čtvrtletních prací. Analýza těchto prací je prováděna pečlivě.

Výuka měla klidný, pracovní charakter. Zjevná byla tendence dát žákům především základní sumu vědomostí a dovedností. V menší míře byly rozvíjeny komunikativní dovednosti ve smyslu popisu matematického problému s využitím odborných výrazů, zdůvodnění zvoleného postupu řešení nebo diskuse ke správnosti výsledku. Verbální a neverbální projev vyučujících byly na dobré úrovni. Z klidného jednání učitelů a reakcí žáků lze usuzovat na přirozenou autoritu a pozitivní vzájemné vztahy učitel-žák.

Žáci školy se zapojují v matematických soutěžích organizovaných pro střední školy a pravidelně dosahují významné úspěchy v celostátním kole matematické soutěže pro žáky středních odborných škol. Pro žáky se zájmem o další studium na vysokých školách škola nabízí v rámci volitelných a nepovinných předmětů ve 3. a 4. ročníku matematická cvičení (výuka je zajištěna odborně i pedagogicky způsobilými učiteli) a všem žákům je nabídnuta možnost konzultací.

Shrnutím jednotlivých atributů je kvalita vzdělávání v matematice hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má zřetelně stanoveny dlouhodobé koncepční záměry, které jsou písemně rozpracovány v Plánu práce školy pro školní rok 2000/2001. Z jeho analýzy je zřejmé, že plánování je pojato jako ucelený a funkční systém. Roční plán je průběžně rozpracováván do měsíčních plánů, které jsou s dostatečným časovým předstihem vyvěšovány na informační tabuli ve sborovně školy. Patříčná pozornost je věnována plánování kontrolní činnosti ředitele a zástupce ředitele školy.

Výchovná poradkyně má písemně zpracovaný plán práce na školní rok 2000/2001, dle ročních plánů realizují činnost i jednotlivé předmětové komise.

Škola realizuje výuku 3 studijních oborů dle následujících dokumentů:

Kód oboru	Název oboru	čj. učeb. dokumentů	schváleno MŠMT
63-41-M/004	Obchodní akademie	19 295/94-23	24. 6. 1994
72-41-M/001	Knihovnické a informační systémy a služby	18 070/98-23	26. 8. 1998
78-42-M/002	Ekonomické lyceum	18 605/99-23 18 334/2000-23	29. 6. 1999 2. 5. 2000

Předložený rozvrh hodin plně respektuje hodinové dotace předmětů i celkové týdenní počty hodin stanovené ve schválených učebních dokumentech. Všechny vyučované studijní obory jsou v souladu s aktuálním rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.

V rámci individuální volby vzdělávacích aktivit škola nabízí v letošním školním roce následující nepovinné předměty: španělský jazyk, francouzský jazyk, užití výpočetní techniky a sportovní hry. Z volitelných předmětů jsou vyučovány: konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce, matematická cvičení, užití výpočetní techniky, fiktivní banka, aplikovaná ekonomie a fiktivní firma.

Kvalita, rozsah a účelnost plánovací činnosti ředitele školy jsou hodnoceny jako vynikající.

Organizování

Vedení školy je tvořeno ředitelem školy a jeho statutárním zástupcem. Oba členové vedení mají vysokoškolské pedagogické vzdělání a odbornou i pedagogickou způsobilost k výuce na střední škole.

Kompetence obou vedoucích pracovníků jsou zřetelně písemně vymezeny. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Funkcí výchovné poradkyně byla pověřena vyučující s dlouholetou pedagogickou praxí na střední škole, jež má absolvováno požadované specializační studium pro výchovné poradce. Ve své činnosti se zaměřuje zejména na profesní orientaci žáků školy a na psychologické problémy dospívající mládeže, ve své činnosti spolupracuje s Úřadem práce v Karviné a dále s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Karviné.

Na řízení školy se v rámci svých kompetencí stanovených ředitelem školy podílí i devět

vedoucích předmětových komisí. Jednání těchto metodických orgánů se konají zpravidla pětkrát ročně, případně častěji dle potřeby.

Řád školy je zpracován a jeho platné znění je vyvěšeno na viditelném místě ve všech kmenových třídách. Třídní knihy jednotlivých tříd obsahují zápis o seznámení všech žáků se školním řádem, bezpečnostními a dalšími předpisy.

Organizace pedagogických rad a operativních pracovních porad je vzhledem k velikosti školy optimální z hlediska četnosti i obsahu. Inspekci byly předloženy zápisy z pedagogických rad ve školním roce 1999/2000 a z dosud realizovaných pedagogických rad letošního školního roku, které jsou vedeny standardním způsobem.

Informační systém školy je promyšleně organizován, dvakrát až třikrát ročně se konají třídní schůzky s rodiči žáků, které jsou organizovány pro celou školu. Další informace o svých dětech mohou rodiče získat dle předchozí individuální domluvy s daným pedagogickým pracovníkem. Spolupráce rodičů se školou je na dobré úrovni. Aktuální informace jsou rodičům poskytovány také prostřednictvím informačních listů a letáků o škole, které jsou každoročně školou vydávány. Rovněž pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, důvěrné informace o žácích i o zaměstnancích školy jsou řádně zabezpečeny před zneužitím. OBA má velmi pečlivým způsobem zpracovánu domovskou stránku na Internetu, která poskytuje vyčerpávajícím způsobem veškeré potřebné informace o životě školy.

Škola se snaží vhodným způsobem prezentovat na veřejnosti. Žáci školy získali ve školním roce 1999/2000 první místo v celorepublikové soutěži ZAV 2000, 2. místo v celorepublikové soutěži žáků 1. ročníků v psaní na PC a řadu umístění v okresních, městských či oblastních kolech sportovních i vědomostních soutěží.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 byla prokazatelně projednána s pracovníky školy. Poskytuje dostatek informací a slouží škole jako zdroj sebehodnocení.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informační systémy školy jsou hodnoceny jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy používá účelně nástroje operativního řízení, které je jako celek funkční, pružné a účinné. Všichni vyučující školy mají vysokoškolské pedagogické vzdělání nebo vysokoškolské vzdělání příslušného studijního oboru odpovídajícího charakteru vyučovaného odborného předmětu doplněné pedagogickým studiem.

Průměrný věk vyučujících je 40 let, ve škole působí 5 učitelů mladších 30 let, nikdo z učitelů není v důchodovém věku. Rozbor struktury učitelského sboru podle pohlaví vykazuje čtyřicetiprocentní zastoupení mužů (12 učitelů z 30).

V letošním školním roce nejsou ve škole začínající učitelé. Dalšímu vzdělávání pracovníků je ze strany vedení školy věnována přiměřená pozornost.

Vedení školy vytváří v rámci daných finančních možností promyšlený systém stimulování pracovníků, jsou stanovena jasná a jednoznačná kritéria pro přiznání osobních příplatků, pro stanovení příplatků za třídnictví (zohledňují se např. počty žáků v jednotlivých třídách). Rovněž kritéria pro udělení mimořádných odměn jsou stanovena a udělení každé mimořádné odměny je zdůvodňováno.

Pravidelné hodnocení pracovníků probíhá zpravidla dvakrát ročně. Rovněž při pohospitačních rozhovorech jsou vyučující hospitujícími členy vedení školy seznamováni s průběžným hodnocením své práce.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má vytvořen samostatný plán kontrolní činnosti na školní rok 2000/2001, který je rozpracován po jednotlivých měsících školního roku a z něhož vychází rovněž hospitační a kontrolní činnost statutárního zástupce ředitele. Podklady k hodnocení a kontrole pracovníků získává vedení školy jednak prováděnými kontrolami písemných prací žáků, jednak přímou hospitační činností ve vyučovacích hodinách, dále rovněž pravidelnými kontrolami třídních knih, třídních výkazů, katalogových listů a další pedagogické dokumentace. Mezi priority v oblasti kontrolní práce vedoucích pracovníků školy patří mimo jiné pravidelné sledování vyučovacích výsledků žáků.

V loňském školním roce byly vedením školy hospitovány hodiny všech vyučujících pedagogů. Záznamy jsou prokazatelně pečlivě vedeny, pohospitační rozhovory jsou realizovány. Každý učitel potvrzuje svým vlastnoručním podpisem, že byl seznámen s hodnocením své hospitované vyučovací hodiny a má možnost vyjádřit svůj názor na hodnocení své práce.

Ke kontrole vyučovacích výsledků žáků používá škola hlavně interní srovnávací prověrky v rámci jednotlivých předmětů. Klasifikace žáků je prováděna dle klasické klasifikační stupnice.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Na základě výše uvedených dílčích hodnocení je kvalita řízení celkově hodnocena jako vynikající. Ředitel školy má stanoveny zřejmé priority, vedení a motivování pracovníků je operativní, kontrolní činnost je členy vedení školy důsledně realizována. Obecně platné právní normy jsou respektovány.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola sdružuje rovněž školní jídelnu, IZO 110 012 054, která byla inspektována dne 21. ledna 2000 a jejíž činnost byla hodnocena v inspekční zprávě in3ft301 jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 28 447/99-21 ze dne 1. 10. 1999 s účinností od 1. 9. 2000,
- zřizovací listina školy ze dne 12. 6. 1990 (čj. neuvedeno),
- dodatek č. 1 ke zřizovací listině školy ze dne 27. 4. 1994 (čj. neuvedeno),
- dodatek č. 2 ke zřizovací listině školy ze dne 17. 2. 1997 (čj. neuvedeno),
- dodatek č. 3 ke zřizovací listině školy ze dne 16. 12. 1998 (čj. neuvedeno),
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, sešity a písemné práce žáků,
- řád školy, rozvrh hodin,
- výroční zpráva o činnosti školy 1999/2000,
- záznamy z pedagogických rad a z porad pedagogických pracovníků,

- personální dokumentace pedagogických pracovníků školy,
- plán práce školy na školní rok 2000/2001,
- dlouhodobá koncepce rozvoje školy,
- plán výchovného poradenství na školní rok 2000/2001
- hospitační záznamy a tematické plány učiva,
- protokoly o konání komisionálních zkoušek za školní rok 1999/2000.

ZÁVĚR

Na základě zjištěných skutečností je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům účelně využívány.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- dovybavit odbornou učebnu pro výuku českého jazyka.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Miroslav Bialoň	Miroslav Bialoň v. r.
Členové týmu	Mgr. Kazimír Worek	Kazimír Worek v. r.

V Karviné dne 2. října 2000

Datum a podpis statutárního orgánu školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. říjen 2000

Razítko

Statutární orgán školy

Podpis

Jolana Kulhánková

Jolana Kulhánková v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Školský úřad Karviná, Mírová 1429	2000-10-16	předáno osobně
Zřizovatel: Jolana Kulhánková	2000-10-16	předáno osobně

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.